

Лариса Вировець

МАСКУВАЛЬНА СІТКА

Вірші

Харків
«КОНТРАСТ»
2019

УДК 821.161.2–1

В 52

Л. ВИРОВЕЦЬ

В 52 Маскувальна сітка: Вірші. — Харків: «Контраст», 2019. — 80 с.

ISBN 978-617-7405-23-7

До четвертої книжки українських поезій Лариси Вировець увійшли як нові вірші, написані впродовж 2018–2019 років, так і дещо змінені варіанти написаних уже достатньо давно. Окремим розділом розміщено переклади.

УДК 821.161.2–1

Присвячую людям, яких люблю

ISBN 978-617-7405-23-7

© Л. Вировець, 2019

Рухи
живої душі

Сходитьь сніг

Так сходитьь сніг у квітні, як згорають
мости і кораблі.

Так військо хан новітній забирає
з повсталі землі.

Сніг сходитьь, як загоюються рани,
вгамовується біль,
а вдома з ліжок хлопці-ветерани
щоночі рвуться в бій.

Раптово, стрімко і невідворотно
розбурхані струмки
день наближають теплий, безтурботний —
де вибухнуть
лиш барвами полотна
і квітами бруньки.

Нависає хмара темнолоба,
звідкіля ж це сяйво золоте?
Дощових садів ясна оздоба,
сонячна форзиція цвіте!

Вже і хмари сповнились блакиті:
дощ промив весняні кольори —
і кущі яскраво-жовті вкриті
голубим полотнищем згори.

Маскувальна сітка

Сітку сплітати, як вірша: уперто, потроху,
вузлик за вузликом і за рядочком рядок.
Зійде зелено-барвисте начиння «грядок»
і замаскує собою шалену епоху.

Скриє цей світ, що давно потребує ремонту.
Поміж бійцями і смертю опустить екран.
Думаєш, хлопці? Там кожен із них — ветеран.
Думаєш, що це за лінія? Лінія фронту.

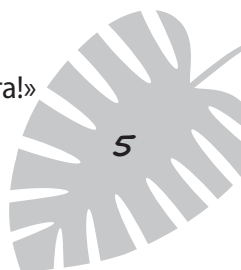
Сітка моя маскувальна... І поки плету я
поки затято затягую грубі вузли,
все, що в мені ви, напевно, збагнути б могли,
біль та сум'яття, що глибоко в душу лягли,
рухи живої душі цим плетінням маскую.

Один пропонує серце, а другий — руку.
Країна давно у берцях. Кружляють круки.

І смаленим вовком пахнуть нечесні ігри.
Хто виграє, той і бахне з усіх калібрів.

Із захватом рідні стежать, чужі й байдужі,
як вилізе цей за межі, а той — з калюжі.

«Видовищ, — кричать, — видовищ! А потім — злота!»
Постануть невтішні вдови жінками Лота...

Чорним по білому пише зима
книгу премудру свою:
вірш про любов, детектив і роман,
кілька нотаток про сніг і туман
і про відвагу в бою.

Звичний уже колообіг подій,
тільки вражає ізнов:
кров'ю по снігу — немов по воді —
пишуть про смерть і війну молоді —
пишуть старі про любов.

П'ята зима забирає ясир
посеред зради і змов.
«Градами» мордорський пише упир...
Пишемо ми — про надію та мир,
про перемогу й любов.

Ці дощі мали бути снігами –
непролазні б замети були,
та не склалось зими оригами
з мокрих вулиць, пільми та імлі.
Склались нинішні біди й торішні,
налетіла тривога сарана...
Мокра глина.
І вісті невітшні.
І війна,
як цей дощ,
затяжна.

Священик у військовому шпиталі

Душі поранені сповіді потребують.
Йде він в палату — в рясі або без ряс,
але з хрестом на грудях.

Хлопців розбудять...
Бачиш, сюжет простенький, без вихилясів.
Їм же потрібне слово — потрібне слово!
От він його й несе — хтось нести повинен...

Темрява ночі щоночі іде на лови,
світло ж — таке непевне і невловиме!
Я зазираю в очі, а в них — не тане:
десь під кривавим снігом лишились друзі,
тінь в балахоні танцює смертельний танець
і забирає з собою в звабливім русі.
Я зазираю в очі, чорніші ночі...
Я не зумію про це словами, бо слів немає.
Що не напишеш — пульсує і кровоточить.
Де те потрібне слово — не знаю.
А він це знає?

В гостях у хмельничан

Тут сніг розтав і квітнуть абрикоси —
на південь завітали ми, либонь?
Натхненно, дзвінко, солодкоголосо
Хмельниччина співає про любов.

А в нас крижинки в голосі не тануть,
тривоги озираються на схід.
А там багряно, а не золотаво,
а там не тане прикордонний лід.

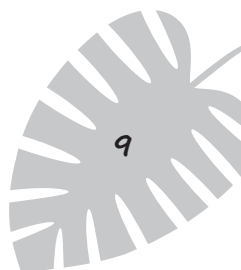
Там до ординців — сорок кілометрів,
і дихає у спину яничар,
там поряд фронт, де не врятують нетрі.
Прислухайсь — і почуєш сурмача.

Його сурма — гіркий безсонний заклик —
вплітається у вірші та пісні...
Хмельниччино, хоч ти іще не Захід,
а все ж рідніша кровної рідні.

Співай же про кохання та довіру,
вливай мені у кров своє тепло!
Вже серце, скуте кригою допіру,
мов пролісок весняний розцвіло.

Жила і не знала,
що ти молода і красива,
хоча вже й не п'ятий
десяток стриножених літ!
Та сад знову квітне,
й весні опиратись несила.
Знов ластівка серця
тріпоче і рветься в політ.

І хай тільки в слові
причина, проронене слово,
мов зернятко, в душу
упало і в ній проросло.
А ластівці що?
Їй би — небо ясне світанкове,
та сонце, та вітер,
та власне надійне крило.

Я впізнаю цей рух у венах,
прискорене серцебиття,
завзяття, подив, одкровення,
і відкриття, і каяття...

Облиш, мій янголе, ці жарти,
мені ж, ти знаєш, не до них!
Із іскри створюєш пожар ти.
Я ж не з наївних, не з дурних!

А ти ведеш його до мене
і двір заповнюєш бузком...
Так виграють його рамена —
аж в серці віє холодком!

І теплі очі — надто теплі,
і весь мій досвід — мов ріка,
що забарилась коло греблі
і лиш по краплі витіка.

А третя молодість триває,
і розум — з серцем заодно:
без почуттів життя немає.
А це — воно.

Бузок відцвітає. Уже побілів,
і травень дні-аркуші вітром гортає.
Відходять у літо його кораблі,
і пух тополиний над ними літає.

Бузок відцвітає, немов назавжди,
і дзвони церковні за ним калатають.
У небі надвечір палають мости,
у розпачі небо: бузок відцвітає.

Помовч про любов, і весну, і жагу:
ми з травнем удвох — у хвилині мовчання.
Ще мить — і у безвість потроху відчалимо,
згубимось у тополинім снігу.

Я Вас, далекий мій, не втримаю
ні заклинанням, ні молитвою,
ні жестом лагідним, ні римою,
ні ворожбою заповітною.

Я не втішатимусь надіями,
бо що надії — пустоцвіт вони!
А ми вже не помолодіємо,
хоч нам ще зоряно і вітряно.

Ще нас вітають дальні станції,
і недосяжні, і омріяні,
та підступає час ротації,
і ми перечити не сміємо.

Не зазіхаю, бо не втримаю,
і не тривожитиму спокою...
Лиш можу хмаркою незримою
торкнутись неба темноокого.

Краще вже так: забуватиму день у день
сни, що нав'яв кокетливий красень-травень.
Тихо розтане нестворений мій едем,
тихо розтане,
і смуток поглинуть справи.

Краще вже так, ніж шукати його очей,
переглядаючи спогади, як світлини.
Хоч і мене, либонь, колись обпече
знімок, де жінка торкає його плече
біля куща калини.

Краще вже так, ніж читати, йдучи удвох,
вірші улюблені, — тільки на мить пліч-о-пліч,
повз колотнечу й дурість усіх епох —
з тим, щоб зайти в буденний чортополох
з вічним проваллям обіч.

Зривається серце в провалля
і гупає в грудях, дурне,
і очі твої вогнепальні
в полоні тримають мене.

Безглуздо отак закохатись! —
Сама себе тихо клянучи.
А джмелик гуде волохатий
про тричі можливу весну!

Її надолужують з ночі
дзвінки солов'ї за вікном,
і сиплються зорі пророчі
в мій сад золотим бурштином.

Рукав твоєї куртки ніжний,
як безпритульне цуценя.
Йдемо попідруч,
та мені ж не
пасує ніжність — лиш броня...
В цей соковитий стиглий вечір,
що спалахнув букетом барв,
нема важливішої речі
за м'якість цю.
Та Боже збав
забутись хоч би й на хвилину —
враз нагадаєш: ти не мій!
А вечір безпритульний лине
і розливає ніжний хміль...
Милуйся, серденько вразливе,
німій!

Вишні

Поїдеш — не згадуй про мене.
У паузі щезнуть слова.
Потягнуться дні безіменні.
Забуду і я, що жива.

В роботу пірну з головою,
в її бур'янах потону.
Знайду й помережу канвою
сорочку собі гамівну.

Лиш вишні мені нагадають
очей опівнічну зорю...
Я небо своє підлатаю.
А з вишень — варення зварю.

Поклич

Поклич мене, і я приїду!
Від учорашньої жури
вмить не залишиться і сліду,
зневіру виметуть вітри.
Поклич мене на стиглі вишні,
на теплі води, на гриби,
печалі нинішні й колишні
і грім з минулої доби!
На сніг колючий, сон тривожний,
на біль, на радість, на біду —
поклич на все, на що лиш можна,
і я почую!
Я прийду,
щоб розігнати сивий смуток
і хмар непрохану орду...

Лиш розірви мовчання пута —
І я прийду.

*Він любить не тебе,
Отямся, Бог з тобою...
Булат Окуджава*

Пора цвітіння мальв
і тверезіння глузду.
Життя тебе не вчить,
а то ще й навпаки!..
Ця яблунька суха
не матиме галуззя.
Ця півжива любов
розгубить пелюстки.

Він любить не тебе.
Отямся і не квітни!
Заклякни! Збережи
цю ніжність про запас.
Це світло і тепло,
не виплескані, літні,
медову цю печаль
невдовзі прийме Спас.

Ущухне дощ і липа зацвіте,
бо розпал літа, липень, як на те,
і сад по вінця соками налитий.
А щастя непомітне і просте
десь тут щоранку сходить, і росте,
і в дощ вологими очима глипа.

Збігають дні, мов краплі дощові,
поблискуючи бісером в траві.
Чому у злив мелодія журлива?
Тримайся, мій незмінний візаві:
коли болить — це значить, ми живі,
а живемо — то все іще можливо.

Закоханість — виліковна. Дякую, допоміг:
сама б я не впоралась. Може, хіба з роками...
Усі до останку склала б тобі до ніг,
марність передчуваючи, наче підводний камінь.

Як ти там? — не питатиму: певно, таки ніяк.
Сьорбаю врешті юшку, яку сама й заварила.
Хай би втонули в пам'яті біблійні очі й ім'я!
Якби ж не ішли під воду натхненні мої вітрила...

Це місто

Це місто ковтне тебе, не перетравить — і виплюне.
Це місто — хижак. Не чекай на його співчуття.
Скількох воно кидало з мосту: цікаво, чи впливе!
А вижити хочеш — зубами тримайся за життя!

Подалі тримайся. Подалі від нього, чужинко, бо
небажано перетинати умовну межу.
Тримайся на відстані пострілу, лету пташиного!
Це все, що я мушу сказати, тому і кажу.

І хай тобі часом буває то гірко, то солоно
і не вистачає підтримки або визнання,
тримайся свого незрадливого щастя безсонного,
свого передмістя, свого ясночолого дня.

Я вчуся все життя відстежувати час,
а він звертає вбік, ховається за рогом.
Не битий в нього шлях — то глина, то рівчак:
чомусь він омина второвані дороги.

Я підтюпцем за ним, наввипередки, вчвал,
тягнуся манівцем, стрибаю бездоріжжям.
Прошу, аби спинивсь, та марні всі слова.
Він їх закарбував на камені наріжнім.

Ліворуч підеш — знай: кохання оминеш,
праворуч — то навік лишишся із журбою.
Прямую навпростець, долаю сотні меж.
Не знаю вже: сама
чи поруч із тобою.

Яблука й гарбузи

Не Спас. І Ваші яблука невчасні...
Куди ж мені подітися від Вас?
А втім — від себе... На чужих нещастях
свого не збудувати про запас.

Розкішна осінь! Так би й полетіти,
мов сірій качці в невідомий світ!
Всміхнеться Ви, і ніде правди діти:
лечу на волю, а виходить — від.

Я Вам повік не стану у пригоді,
та й Ви — не змій з едемських прачасів.
Щось маю лиш в душі та на городі,
а Вам не треба навіть гарбузів.

Вона тобі краща за мене —
я все розумію, авжеж...
Та є щось таке... безіменне —
як відблиск далеких пожеж,

як гуркіт минулого грому
чи дощ за вікном уночі,
як осінь, що впала у кому,
пожбуївши в небо ключі.

Достатньо й того, що не сталося, —
упало на денця очей
та іскрою в слові озвалось.
І гріє тепер...
І пече.

Враз осягнула прос-то-рі-ку-ва-тість
і недолугість власних одкровенень.
Так, наче голій нікуди сховатись,
а всюди — очі, і вирує день.

Сумнівна ця потреба в розумінні
і безоглядність, щира, як наїв!
Палких освідчень паростки кармінні
кислотний дощ погорди потруїв...

Тож посадила персик, хай зростає —
під вікнами, у власному саду.
Віднині буде першим і останнім,
до кого я зі сповіддю прийду.

У підземному переході
пахло дощем,
а тут, нагорі, — плюс тридцять.
Я б сказала цій спеці «годі!»,
та липень ушкварить ще —
і доведеться змириться.

У босоніжках і сукні в стилі
«юносте, прощавай!»
другий вагон вираховую — не омине.
Де забарився
минулого травня мого
трамвай?
І де б я чекати мала,
щоб ти
не оминув мене?

На долонях монстери
колихається ніч —
без розмов та істерик,
без жури й протиріч.

Тихе світло у хмарах,
тихий дощ за вікном...
Пам'ять ніжить примари,
мов смакує вино.

І монстера долоні
простягає туди,
де у ночі в полоні
тужить місяць блідий.

Р. В.

За те, що поряд був, коли земля
у мене під ногами захиталась,
мов палуба легкого корабля,
що з хвилями іде в останній танець,
за те, що ти зі мною був тоді,
коли мене не оминали біди,
коли літа губились молоді,
як в темних водах обрис Атлантиди,
що ти не втік, не зрадив, не лишив
мене на самоті із марнотою, —

повік з глибин вцілілої душі
світитиму зорею золотою.

Тринадцятий травень

1.

Дванадцять років — як дванадцять місяців:
у кожного свій норов був і колір.

Ми й не гадали, скільки в них поміститься
очікувань, вагань, жадань, докорів,

нічних дзвінків, нервових недомовок,
пекучих сліз, листів, присвячень, зречень...

Ми й слово те відправили у сховок:
любов погано в'яжеться до втечі.

Тож не картай, що сад мій знову квітне,
що ваблять зорі і душа співає,
що хтось мені всміхається привітно,
і я йому у відповідь киваю.

2.

Цей травень — не тринадцятий, а перший:
ніколи досі так не пахли квіти,
так соловейко не співав довершено,
дерева так не вміли гомоніти.

Заграви — театральні, як вистави,
а кожен дощ — буремна тепла повинь!
І ти нічого їм не протиставиш —
що можна протиставити любові?

Боюся трохи сповіді твоєї:
я ще з тобою, але вже далеко.
Зеленим хмелем поросли алеї,
втекла вода з надтріснутого глека.

Метаморфоза спершу й непомітна...
Вгортаються міста в тумани білі.
Посушені метелики по вікнах,
і по кутках — нотатки пожовтілі.

Довіра обертається журбою,
піснями — тиша, а дощі — снігами.
Нам ні в чому звірятися з тобою
по цей бік неживої амальгами.

Облиш як є. Бо і воно минає.
Іще колись нам перехопить подих
від слова, що у згадках пролунає,
від полум'я, що жевріє на сході.

Вересневий ставок

Р. В.

Днів неспокотних просили — і ось вони:
сиплють, мов жолуді з дуба, і котяться.
Світла ясного від стиглої осені,
чарів із чарки прозорої хочеться.

Бабка тріпоче блакитними крильцями,
тихо дрейфує на човнику листика...
Так кришталево, так чисто іскриться мій
мостик із літа в осінню цю містику.

Руно ставка — золоте, опромінене,
блиски рухливі на стовбурі — хвилями...
Просто всміхнися, торкнись, обніми мене —
станем для світу на мить невловимими!

Пірни у просторінь, де стежка до небес,
де жовтень пахне літом.
Ранкова довга тінь, мов добрий вірний пес,
чалапатиме слідом.

Хай не наздоженуть тривоги та жалі,
жага й розчарування —
лише неспішна путь, і дихання землі,
і крони колихання.

Віч-на-віч, сам на сам під куполом вітрів
із музикою серця,
подякуй небесам за розкіш кольорів
і не шукай в них сенсу.

Ось і серпень з місячним серпом —
скосить літо і складе в копиці.
Ніч коротка, та чомусь не спиться —
лиш мені чи, може, нам обом?

Вперше я за літом не тужу:
стільки райдуг, стільки гроз минуло,
а в душі — ні бруду, ні намулу:
змило накип, зчистило іржу.

Прийде заощадливий ключар
і зачинить літо у коморі:
зелень неозору, теплі зорі...
Поки є — милуйся, витрачай!

У серпневій тиші вечоровій,
поки мрієш, пишеш і живеш,
поки не спіткнувся на півслові,
поки серце сповнене любові —
літу і життю немає меж.

Він любить дощ

Він, певно, розмовляє із дощем,
і той щось лопотить йому у вуха...
Він розуміє, він уміє слухати —
про сцену, про героїв і нікчем,
про людський біль, про щастя та біду,
про ніжний шепіт милої вночі...
Він чує дощ.
До чого я веду?
Хай небо теплі шле йому дощі!
Грибні й легкі, прозорі, осяйні —
без крижаного сумніву-жалю.
Нічого так не хочеться мені:
він любить дощ.
І я люблю...
Люблю.

Весен не буде, згоріли мої комиші:
хтось найдорожчий
недопалок кинув у душу.
Йди собі, дощику, далі, бо тут — ні душі!
Марно твоєї ходи не спиню, не порушу.

Бо не зарадиш, коли вигорають дотла
паростки мрійні
над скреслою кригою серця.
Де мати-й-мачуха рясно та жовто цвіла,
світ мій любов'ю віднині уже не спасеться.

Вечір у поїзді

З Києва, в дорозі,
пізньою порою
сонце миргородське
котиться за мною.

Потяг мчить приречено
шляхом, кимось обраним.
Колесо розпечене
поспішає обрієм.

В полі потяг — вужиком,
в небі — сонце-полум'я!
Ліхтарі примружені...
Мчу над лісом-полем я!

Миготять безсонні
і стовпи, й тополі.
Котиться із сонцем
серце понад болем.

Вже ваша осінь не зустрінесться
із мрійними моїми травнями...
На сонці ящірки не гріються,
під листя заховались равлики.

Дощі та вітер день озвучують.
Об дах відгукотіли жолуді...
Я осінь не назву розлучною:
й без неї долі розмежовані.

Я не дружина й не коханка Вам,
нас не єднають навіть спогади.
Ми не блукали в лісі ранками,
ми не ховались за фіранками
від випадкових людських поглядів.

Чому ж німію над листами я?
Чом струни рвуться, голос губиться?
І очі вересня каштанові
бентежать досі, як і губи ці...

Знов церковний дзвонар налаштовує дзвін-камертон,
і йому підвиває сусідський зажурений пес.
Літній вечір — за бортом, його не врятує ніхто:
не буває чудес.

Осінь спалює пристані та рятувальні човни,
плюскіт хвилі та спеку із димом доносить до нас.
Ми гадали, заручники віку, любові, війни,
що на все є свій час.

Але час відлітає — невловний, омріяний птах,
вислизає із рук, забирає у вирій літа,
залишає лиш вітер — у вижовклих очеретах,
у дзвінках і листах...

Слова

Слова мої — поживкле листя —
летять у сутінковий дим,
на землю, від дощів драглисту,
лягають килимом рудим.

Зоря покликала єдина
чи небо звабило в політ?
Я, мов осіння горобина,
вас відпустила з кволих віт.

Жовтневий вітер ще не вирок,
але гряде насамкінець
сезон зачинених кватирок
і усамітнених сердець.

І що, слова, — яка ціна вам?
Кому ця розкіш золота?
Листвою замете канави —
мені лишиться досконала
і безсловесна німота.

Моя любов — чи нелюбов —
Вас не торкнеться анітрохи.
Збігатимуть безтямні роки,
та буде затишно обом.

У кожного — своя печаль,
своє вино, своя оселя,
журлива пісня чи весела,
за довгий вік — своя скрижаль.

Лиш за вікном — буденно так —
наприкінці глухої ночі
досвітня пташка заскрекоче,
сполоханий озветься птах.

Червона крапля на вустах,
червоні очі...

Межі цієї не переступлю вже:
не обійму й коханим не назву,
дзвінкої тиші словом не спаплюжу —
вгорнуся у завісу снігову.

А втім, озвались — я вже і радію,
всміхнулись — і розтанула печаль...
Ви мудрий: не дасте мені надії,
далекий: не підставите плеча.

Немов пташок у небо таємниче,
я відпускаю ямб або хорей...
А кішка задивилась на синичок
і тулиться до теплих батарей.

Паперові мої журавлики,
вірші білі та кольорові,
відлітайте, мої розрадники,
свідки суму мого й любові!

Десь невідільне пташа озветься,
запримітивши ваш політ...
Так і серце за вами рветься —
з підреберної клітки — вслід.

Сніг густий замітає вікна,
сивим пасмом трясє димар.
І дивись не дивись — не видно,
де розтали ви поміж хмар.

Ти виглядаєш смішно,
доле моя осіння,
щастя моє невітшне —
струси та потрясіння.

Наче позачасово,
просто-таки нікчемно:
статок твій — гарбузовий,
в ступі — вода товчена.

Скрині твої порожні,
всохли твої дерева.
Трапиться подорожній —
жде його королева.

В тебе ж корона — з листя,
курям на сміх та й годі!
Не зазіхне — не злися, —
жоден порядний злодій!

Вітром листочок гнаний —
слово твоє нечутне —
мчиться туди, де, знаю,
всі почуття відсутні.

Зів'яли — нема на те ради —
твої незабудки.
У серпні пора рахувати
курчат і здобутки.

Твої партитури травневі
щури позгризали.
А зорі, що сипались з неба,
зросли гарбузами.

І тільки ледь чутно, до рання,
така бездоганна,
лунає мелодія травня —
щемка, нездоланна.

«Свята», — сказав ти. Але я не хочу
святою бути, і, аби ти знав,
взамін усіх святих чи грішних справ
воліла б цілувати милі очі.

Бо — жінка. Бо люблю. Бо так завжди,
споконвіків велося в білім світі.
Я кидаю життя своє на вітер,
і вітер замітає всі сліди.

Достатньо й Вашої присутності
у цій добі — одній на всіх,
аби спалахували сутінки
і мерехтів яскравий сніг.

Аби теплішало і тануло,
співалось, мріялось, моглось.
Аби не каменем літа мені!
Аби жадалось і велось...

Дні пролітають, наче потяги:
тривожний сон, ранковий чай.
І провідниці заклопотані,
й ніде ніхто не зустріча.

Пробігли пагорби та урвища,
міста і села пронеслись.
І звуки музики — бравурні ще,
і серце б'ється, як колись.

Та щось підказує: ми їдемо
в той край, що всіх колись позве,
із усіма святами й бідами.
І вже не вернемось, не вер...

Снігові баби

Розщедривсь грудень нинішній на сніг.
І мов прийшли проситись на нічліг
баби зі снігу.
Як ті, що в половецькому степу
у камені спокутують сліпу
красу і втіху.

Ялинки сяють із усіх вітрин,
здіймає вітер хугу догори,
гілки колише.
Чекання блиск в очах у дітвори.
Лиш Миколай нарік себе старим
і просить тиші.

На зламі року в найтемнішу ніч
кажу собі: «Печаль свою облиш,
життя триває.
Минуться ніч, і холод, і війна,
як все колись зникає і мина,
а ти — жива є!»

Ще буде сад буяти повесні,
ще буде, певно, солодко мені
із кимсь жаданим.
І обертом ще піде голова...
Згадає баба, що не снігова,
І вмить розтане.

Колись і я була мамою молодою
і вірила: коли донечки підростуть,
ми справимось разом з будь-якою бідой,
здолаємо з ними будь-яку довгу путь.

Та путь — попід снігом, вряд чи її здолати...
А донечки підростали — й повиростали.
Лишилися невивчені аксіоми та постулати,
і зайняті іншими трони, сцени та п'єдестали.

І мчать білі коні з принцями — далі й далі,
і рак на горі не свисне, і мак не вродить.
Давно постирались безкрилі старі сандалі,
а всі чобітки обіцяні — від мавроді*.

І дядька немає в Києві, та й не буде —
саму бузину лишила у спадок дітям...
Та все ж не журюсь, бо знаю, що кожен грудень
вертає до світла і марить майбутнім літом.

* Мавроді — керівник МММ, шахрайської фінансової піраміди
наприкінці існування СРСР. Девізом телереклами МММ було:
«Куплю жене сапоги!».

Зимове

Нам не почати з чистого листа,
що вибілив пейзаж до небокраю,
із миті, що спалахує й згорає,
із дня, який щовечір прироста...

Ми знов колись в одному з перевтілень
відродимось на щастя чи біду —
тоді я Вас, далекий мій, знайду,
і хоч тоді до нас не буде діла

знайомим, друзям, дітям і рідні,
усім на світі справам невідкладним,
всевадним цього світу й безпорадним —
усій земній щоденній метушні.

Бо ми земні, і в сніжній сивині
цих вулиць і садів — немає місця
ані під сонцем нам, ані під місяцем,
і часу вже — ні Вам, ані мені.

Колись, за сотні днів або століть,
я Вас зустріну і скажу Вам слово.
І буде так святково і бузково!..
Ви лиш тоді мене не оминіть!

За ким сумуєш, бабо снігова?
Кого щовечір пильно виглядаєш?
Ти дівка чи солом'яна вдова?
Чом непохитна ти, чому не танеш?

І хай була б тендітна й чепурна,
і очі діамантами б іскрились —
то, може, не стовбичила б одна
або давно б із долею змирилась.

А то стоїш, не жінка — казна-що!
Ну що за капелюшок, що за груди!
І що собі наміряла ти, що?
Іди вже, бо сміятимуться люди!

А ти стоїш — ні мертва, ні жива.
Світ білий-білий, голова холодна.
Посивіла від інею брова.
І — вічність до наступного Різдва.
А ти в Різдво вже й вірити не годна.

Сонний вірш

Коли ще й спати, як не взимку!
Бо й сонце сонне не встає.
Кружляють заспані сніжинки,
і церква спить, і дзвін не б'є.

Закуті в кригу, океани
гамують хвиль буремний біг,
ущухли смерчі та бурани,
і тільки тихий-тихий сніг

нечутно обіймає простір,
усе висвітлює довкруг:
вікно, кімнату, сонну постіль,
сумбурних снів невпинний рух.

Коли ті весни і чи будуть?
Чи брешуть всі календарі?
Накрило снігом халабуду,
паркани, яблуні, горіх.

Сплять осоружні та жадані.
Спить зірка й місяць молодий...
Якщо весна колись настане,
озвись до мене!
Пробуди!

OK

Монстери помережаний листок
старанно затуляє піввікна.
Я набираю лаконічне ОК,
а крізь бурульки прозира весна.

Так смішно впізнавати кожен жест
і вгадувати усмішку твою...
Невже це знов зі мною, і невже
я знов стою у квітня на краю?

Це не любов, — кажу собі, — це міф,
це сум за проминушим, це кара,
снага до волі в'язня у тюрмі,
журба за щастям, наче світ, стара.

Це впізнавання друга в чужині,
це всесвіт, що в очах вмістився враз,
в нічній дорозі — селища вогні,
в буремнім морі — рятівний баркас.

Це мрія про взаємне почуття,
фантомний біль відтятої руки,
загублене і знайдене дитя,
у темряві запалені зірки.

Це не любов...
Це сіль, і йод, і жар,
вогонь і крига, і у прірву крок.
І ти про це, на щастя чи на жаль,
не знатимеш.
Лови коротке ОК.

Зірка

Наллю собі солодкого вина —
і вже не гірко!
Іскриться ліхтарями далина
і сяє зірка.

Пливе собі, мов білий пароплав
по чорних хвилях.
Десь поїзд заквалив і застогнав —
мартин безкрилий...

На смак солодка буде в мене ніч,
а день — як вийде.
Із пам'яті зникає сонм облич,
і вітер виє.

Я навіть не скажу «стривай, зажди!»,
услід не гляну.
Хай снігом заміта твої сліди —
тобі вже я не...

Не втримаю і слова не скажу.
Означить лютий
у долі недоторкану межу,
щоб далі бути:

щоб ранки усміхалися мені,
ясні, урочі,
щоб зірка пропливала у вікні
моїм щоночі.

Не зафарбовуються скроні —
хоч плач!
Тепер і ти — лише сторонній,
зазнач.

Мій давній друже, невгамовний
мій щем!
Мій сад, поглинутий умовним
плющем!

І хто штовхав тебе на сповідь,
ну хто?
Застряг у горлі нелюбові
ковток.

А скільки штормів промайнуло
й заграє!..
І ти ж не мрію — ти минуле
забрав.

І як мені зафарбувати
тепер
опалі пір'я більмуватих
химер?..

Втеча

Очі, різьблені з криги,
інкрустовані каменем...
Ні тепла, ні відлиги
не бувало роками в них.

Очі змерзлого Кая,
очі лютої вічності,
хто вас любить-чекає?
Я сьогодні неvwічлива.

Я сьогодні нарешті
враз позбудусь прокляття:
утечу з-під арешту
в арештантському платті!

Хай там буде як буде:
і дороги не видно,
і не віриться в чудо,
і непевність набридла...

Утечу. Я так довго
планувала цю втечу!
Вчила мапи вітрів
і сприятливих течій.

Зимні очі — вериги,
їх лишати не болісно.
Тільки б раптом крізь кригу
не проглянули проліски...

Русалчине

Другу

Я не зможу заткнути дірку в крихкім борту.
Ти не ту русалку вибрав собі. Не ту...

Я дивлюся мовчки, знесилена і німа,
як іде під воду фрегата твого корма.

Я до всього була готова давно, повір.
Але як щодо того, що я — не могутній звір?

Не морська цариця, тим паче — не цар Нептун,
і, тебе кохаючи, знала лиш самоту.

Навперейми кинутись я би могла... Могла!
Щоб тебе не забрала жорстока морська імла,

але ти не захочеш зі мною зустрітись тут:
ти і досі шепочеш, мариш лише про ту...

Певно, думаю, — мила, приваблива ця мала...
Я б її попросила, щоб сили тобі дала,

врятувала б тебе з байдужих холодних хвиль,
бо тобі не подужати цей потопельний вир.

Жаль, мені не відоме навіть її ім'я.
Знаю, любиш русалку.
І знаю, що це не я.

Монстерне

Мов дракон, моя монстера
розчепірила гілки:
листя — як зелені пера
чи крилаті язики.
Мій зелений змії сумирний
вже давно до мене звик.
Він не з тих, які надмірно
потрапляють на язик
з коньяком або лікером, —
ворохобні, гомінкі,
що розпушать хвацько пера
і розв'яжуть язики!

Цей собі чатує тихо,
чистить пір'я та росте.
Ані гвалту, ані лиха
не буває від монстер.
Ще й піклується про мене:
і від сонця затуля,
і казки свої зелені
час від часу промовля —
про ставки, річки та луки
в глибині моїх очей...
Тягне листя, наче руки,
обнімає за плече.

Близьких шукаю між чужими,
а ми — дерева.
В літа спекотні, довгі зими —
повік окремо.

Стою собі не там, не з тими.
Зустрів — прощайся!
Загублена, як намистина
в шпарині часу.

Тягнусь до рук, душею лину —
щеня прибудне...
Батьками кинута дитина
на велелюдді.

Рожевіють крони... Не все ж споглядати ґризайлі*
у рамі віконній, шукаючи охри та кобальту,
чекаючи миті, де порухи щирі — не зайві,
де барви доцільні, де подиву більше, ніж клопоту.

Ясніє потроху... Ці весни такі гальмуваті!
То сніг налітає, то вітер біснується хижо.
Рожевіють крони, бо сонця діждались і вижили,
і кличуть до себе: співати, цвісти, малювати.

* Ґризайль (фр. grisaille) — монохромне малярство (живопис одним кольором) у сірому тоні або сірій підмальовок.

Наприкінці зими

Сентиментальніші: певно, старіємо.
У листуванні — що слово, то вірші...
Місто без нас буде, певно, не гіршим,
але й не кращим: не нами омріяним.
Сповнене шурхоту, шарварку, гулу,
пари морозної, співу та диму.
Я твого голосу б і не розчула,
та і з тобою вже в парі не йтиму...
Передсвяткові спливли перегони.
Зиму оплакують стиглі бурульки.
Молодь розносить повітряні кульки,
жваво сміється, щебече в смартфоні,
сніжні замети захоплено місить.
На перехресті жагуче і палко
схлипує скрипка в руках у скрипальки.
А над костелом — надгризений місяць,
хмарним довкруг оповитий серпанком,
скиглить у вухо байдужому місту,
скаржиться, застерігає, віщує —
місто не чує.

Лютий котиться, мов м'ячик,
від відлиги до відлиги —
і не клятий, і не м'ятий.
Я ж — від книги і до книги,
я — від вірша і до вірша,
як від неба і до неба —
і не менше, і не більше:
знов — від тебе і до тебе.

Прихили мені шматочок неба
з місяцем круглястим золотим:
хай розтане крига березнева
і шафран засяє з-під сльоти.
Підмішай мені свої тривоги,
влий у келих крапельку журби.
Знаю всі твої перестороги.
Загуби, розбий і не люби!
Розчинись у весняних потоках,
прокрути годинники навспак!
Будь наївним, лагідним, жорстоким,
плач, як море, і свисти, як шпак!

Бо колись повітря враз не стане,
вхопиш неба — а воно пусте!
Місяць десь закотиться, мов таляр...
І лиш погляд, зронений востаннє,
спогадом шафранним проросте.

Не Вам

Я не до Вас зверталась: Ви були
картиною в художній галереї,
і я зачудувалася, коли
спинилась випадково біля неї.

Не Вас тоді чекала я, не Вас.
Але очей зваблива золотавість
підносила мене, і я щораз
у неї, наче в небо, загорталась.

Не Вами пам'ять повнилась моя —
іконою святою сяяв простір.
Хтось тихо Ваше вимовив ім'я —
і я стояла, мов незвана гостя,

згубивши враз думки і лік рокам,
не знаючи, куди себе подіти...
Нам вірші залишаються, як діти, —
та я не Вам писала їх, не Вам.

Хоча тоді я ще цього не знала.
Земля вертілась, і курився шлях,
але було життя уже замало,
і миті розсипалися на прах.

І все в мені тоді кричало: «Зайва!» —
та я погано вірила словам.
І ось тепер у непідкупне завтра
не Вам я шлю запрошення.
Не Вам.

З давнього

(Вірші, написані
до 2007 р.)

Сніг на машинах

Сніг, наче піна, вкриває машини.
Їхній перегук — мов крик лебединий.
Всотують сутінки м'яко й невинно
сніжну сльоту із настоєм бензину.

Світло спалахує біля театру
і розливається на тротуари.
Місто примарне, як відблиски ватри,
у сутінкові занурене хмари.

І на душі так тривожно й незвично:
тануть слова у повітрі примхливо,
тане твій погляд і усмішка клична...
Вечір минає чи рік — неважливо.

Алея віршів

Пахне димом, сльотою, дощем і зволженим листям:
над алеєю віршів осінній почався сезон.
Знову я віддаляюсь від давніх набридливих істин,
і нашіптують клени мені вересневий свій сон.

Тут імлісті глибини, тут обрій укрили тумани.
Невідомо, куди заведе мене стежка чи слід,
та спішу я туди, як спішать на спіткання з коханим,
навпаки повертаючи часу усталений хід.

В цій бермудській алеї лиш тиша та спокій панують.
Варто лиш увійти, і годинник сповільнює біг.
Позачассям бреду, ні про що у житті не жалкую —
повз гармидер, сум'яття і мізер за давнених бід.

Невчасні квіти

Невчасні квіти в хуртовинах цих
не доживають до весни.
Невже не боляче їм гинути
серед німої білизни?

Резони марні всі та доводи,
що влітку розцвісти б могли,
і не були б у сніг поховані...
А все ж бо — як вони цвіли!

Чи так природою призначено,
чи, може, примха в них така?
І ось відплакано, відплачено,
безсило листя обм'яка.

Вже про кохання й не згадалось би
за плином очманілих літ,
та як тепер нам зажадалося
шалений повторити цвіт!

Натюрморт на підвіконні

Тло буденне, зору звичне,
не помітиш мимохідь:
по шибках стікає мжичка,
в мокрих смужках мерехтить.

Щире сонце зазирнуло
у прочинене вікно,
в хату блищики хлюпнули,
наче сріберне зерно.

Сад скидає жовте листя,
шарудить і ожива.
У жовтневий день імлистий
линуть барви і слова.

Тихо тіні відповзають.
Вже і вечір, ледь живий,
голубіє, пригасає,
в синій горнеться сувій.

Незглибима барва ночі —
чорна прірва, чорторий,
мов незримі людські очі,
таємничі до пори.

Прагну я на тлі такому
змалювати вже давно
квіти, глечик, підвіконня —
в сад задивлене вікно.

Тиждень біля моря

Четвертий день в містечку біля моря ти,
та світ не відродився із уламків.
Як манекен, запилений та зморений,
відображаєш усмішки галантно.
Ця вбивча спека, що не говори,
і море, і платани над бульваром —
всього лиш декорації для гри
в умовленій землі обітованій,
класичний фон, підроблений пейзаж,
де жар з дахів парує черепичних.
Доповнюючи шумно антураж,
снують торговці дрантям екзотичним.
І віє з гір полином, чебрецем
і невідомим цвітом дивовижним...
Навіщо календар, коли про все
ти маєш тільки бутафорський тиждень,
аби зректись тепла ласкавих рук
й забути холод рідного притулку!
Простий сюжет, та як усе навкруг
зійшлося тут!
Покручені провулки,
і плескіт хвиль, і спека, і платан,
і вітерець медово-полиновий...

Неначе справді час уже настав
фінал пройти
й життя почати знову.

Човен, або Монолог поета

Самотність — нагорода і спокута,
я здавна призвичаєний до неї.
Я в річці літ шукав свою лілею:
я — човен, що до берега прикутий
і сповнений водою на три чверті.
Гойдаю мрії та на сонці грію
свої борти іржаві та подерті.
Щовечір захід сонця пломеніє
в моїй воді задумливо-глибокій,
хмаринам осокори крають боки.
Міліє річка — в човні не міліє.

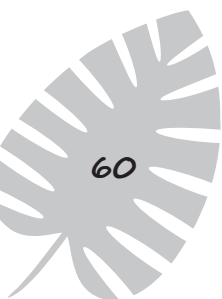
Спадає ніч, згасає сонця сонях,
темнішає вода в чарівнім блюдці.
До ранку у моїх цупких долонях
зірки тріпочуть, плещуться й сміються.

Зимові тюльпани

Горобенята жовтодзьобі —
зимові заспані тюльпани...
Їм ніч лишає у жалобі
крижинки сліз на целофані.

Мені рішучості забракне
тебе в щоку поцілувати...
Тих пелюсток торкнувшись, як нам
зрадливу ніжність приховати?

Зліта словесна шкаралупа,
як машкара, як позолота,
і десь між нас очима лупа
підранок-доля жовторота.

Біда

Твій простір звужується, валиться,
металом скроню обпіка.
Вже не до ніжності чи жалості —
лиш стоншений до волоска,
із середовищем навколишнім
лишивсь невидимий зв'язок.
Отямишся — навкруг руйновище,
де вже ні віршів, ні казок,
а тільки попіл, бруд і згарище.
І ти, бідою бредучи,
допоки темрява триває ще,
дурне «ніколи» шепочи.
Весна — у піні абрикосовій...
Облиш питання непрості,
бо, виїдені злими росами,
очниці Вічності — пусті.

Пробач

Пробач мені... В імлі байдужих вулиць
я півжиття шукала ті дороги,
де ходиш ти. Чому не перетнулись
тоді шляхи?.. Спадало попід ноги
брунатне листя, в грудні білим пухом
вкривалися дерев гілки сумні,
і квіти виростали крижані
на вікнах, посивілих від розпуки...
Пробач мені: зустрілися і ми...

Цупке повітря висне понад містом,
і снігу намело — на три зими...
Невчасно, недоречно...

Променисто
палає днів бурштинове намисто,
і очі сяють, і гудуть громи...
чи музика:
у цій нічній кав'ярні,
де ми удвох, де свічечка горить,
усі роки не владні і — не марні,
бо саме з них народжена ця мить,
де ми удвох...
Трамвай на стиках гримне...
Тобі вже час (у щастя вік малий)...
І вірш урвався, і бракує рими...
Я не питаю, стрінемось коли...

Сніг тихо плине на ампір фронтонів,
і тільки вірш зривається на плач:
знайти — й згубити, і не опритомніти...
Жаданий мій, незнаний мій, пробач...

Переклади,
переспіви

Лада МІЛЛЕР

Пише російською мовою.

Народилася у Новгороді в 1965 році. У 1991 закінчила медичний інститут у Саратові. З 1991 по 2002 жила в Ізраїлі.

З 2002 року живе в Монреалі, працює лікарем.

Вірші пише, скільки себе пам'ятає.

Як сама зауважує, «творчі досягнення — троє дітей і кілька десятків непоганих віршів».

Не осінь

Ганяють плесом спритні водомірки,
Кришиться серпень, рветься на шматки.
Духмяніє від зірки і до зірки
Смак літа — помаранчевий, терпкий.

Юрба опеньків... Накиває п'ятами
Незграбно із малинника борсук...
Не знаєш, чи сміятися, чи плакати:
Не осінь — літо випадає з рук.

Окрайцем зарум'янилось узлісся,
Піщаний схил — мов тріснута губа.
І осінь — наче дівчинка-лелітка,
Сестричка, господиня і судьба —

Як забажаєш... Пташка затріпоче,
Кленову оминаючи свічу.
Ти кажеш: буде все, що лиш захочеш...
Я хочу, хоч не вірю і мовчу.

Знов жити осені несила —
Дощ зі сльозами навздогін.
Дерева поскладали крила
Й попритискалися до стін.

Туманом річка занедужа,
Затихне передзвін води.
А я люблю тебе ще дужче
І безоглядніш, ніж завжди.

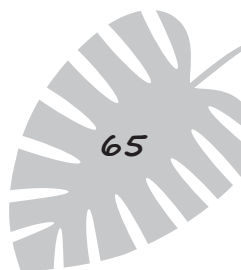
Хай небо важче від бруківки —
Зважай лиш на тепло серцець,
Поки цвірінькає із гілки
Неперелітний горобець.

Там, за хмаркою

На здичавілий голий берег
Смутний, самотній вийде Бог:
Ось біль — як ліки від істерик,
Ось щастя — засіб від тривоги.

Нудьга як мудрості основа
І віра — стійкості печать.
Та з року в рік, за словом слово —
Усе журба, усе печаль...

Лиш там, за хмаркою, за краєм,
Десь позирає з висоти
Любов...
Не бачила, не знаю.
Хіба що розтлумачиш ти.

Іван ЄЛАГІН

*(Вотт-Зангвільд-Йоан Матвєєв). Російський поет, перекладач, педагог.
Шістдесятник другої хвилі еміграції.*

*Син відомого футуриста Венедикта Марта, розстріляного НКВД у 1937 році.
Онук відомого поета*

й перекладача-японіста Ніколая Амурського.

*Народився у Владивостоку в 1918 році, дитиною був вивезений до Харбіна.
Після повернення до СРСР жив у Києві, закінчив Київський медичний інститут.
Першою публікацією Івана*

був переклад вірша Максима Рильського.

*Під час війни змушений був емігрувати до Мюнхена.
Від 1950 року жив у США. Працював на радіостанції «Свобода», одночасно
з цим навчався в Колумбійському, потім
в Нью-Йоркському університеті.*

*Професор Піттсбурзького університету, викладач
російської літератури. Помер у 1987 році в Піттсбургу.*

В голові лягали рівно
Вірші, наче на вітвар.
Місячна пливла царівна
У сорочці з димних хмар.

Наче за царя Гороха,
До світанку шал не гас.
Вже поспала би хоч трохи!
Бо й світилам спати час!

В осіннім сквері все чин чином:
На лавці — п'яний вуркаган;
Мов келих із бенедиктином,
На сонці світиться каштан.

Стою осінній, безпорадний,
Мов долею побитий страж,
В думках сум'яття непроглядне
І на душі розгاردіаш.

Закохані блукають сквером —
Янтарне стелеться шиття...
З шотландським лагідним тер'єром
Я говорю про сенс життя.

Ніч тоне, сніжком повіває,
Кудись над дахами летить.
І зірка з дуги над трамваєм,
Немов Вифлеємська, тремтить.

Дві тисячі років сповзають
І не зачіпають канви.
З далеких перонів вокзальних
Поважні виходять волхви.

Ялинка в вікні магазину —
В дощі з золотої імли...
А троє добродіїв сивих,
Нікого не стрівши, пішли.

Смолиста хвоя важчає, і рідний
Солодкий запах в сутінках розливсь.
Хай вік би так! Якби не цей обхідник,
Що над чавунним колесом схиливсь!

Це я про що? Так, про смолу, про хвою...
Дні виринають почергово всі.
Платформа. Вечір. Музика. Ми двоє...
Якби лиш суть не в колесі оцім!

Бо тільки з місця зруште на краплину —
Від'їзд пригнітить всім огромом верст!
Розхристана на обрії ялина
На всім минулім начертала хрест.

І поїзд скаче, насипом петляє,
Трясе і заколисує до сліз,
Так, наче зуб на зуб не потрапляє
У рейок, шпал, у стиків і коліс!

Він день і ніч б'є простори навиліт,
Розлуками наповнений без меж.
Когось, з одного боку, обезкрилить,
А з іншого — когось окрилить все ж!

Н. Ж.

Тебе ламали пристрасні потоки,
Було їх стільки — золотистих злив!
Але в очах твоїх, таких глибоких,
Лиш дужчав приголомшений наїв.

Я йшов на них! І падав під удари!
О, Господи, ці очі вмилосердь!
Так ваблять нас автомобільні фари,
Що в темряві несуть сліпучу смерть.

Я йшов на них! А вітер плив гігантом,
Лишаючи у хмарах дим і прах.
І в сутінках бродячим музикантом
Ходила осінь по пустих дворах.

Я знав, що пізно! Знав, що ставку бито,
Що щастя знову зраджує гравця!
Та кидався навперейми під копита,
Аби спинилась мить щаслива ця!

І знав, що марне все це божевілля!
Майне! Ударить! Звалить! Наповал!
З усіх небесних, всіх земних скарбів я
Лише очей твоїх не цілував.

Як з деревом бути осіннім?
З оранжевим потрясінням,
Плескотом, колиханням,
Блиском його чингісханним,
З цим рухливим намистом,
З деревом тисячолистим?

З деревом тисячолистим,
Поривчастим, ладним, бравим,
Справжнім імпресіоністом
З фактурним мазком яскравим!
З деревом, що підноситься,
З деревом-прапорonoсцем!

Глянь на його багатства:
Нікому з ним змагатися!
Осінь в нього вложила
Золотоносні жили
І сонця стільки вливає,
Що — наче наливка сяє!

Вечірнього неба миті
В нього по вінця вліті,
Гнеться під вітром трубним,
Б'ється циганським бубном, —
Не дерево, а гульвіса,
Золото скрізь розвісило!

Як з деревом бути осіннім?
З кружлянням його безсильним,
З його золотою неміччю?
Докупи згребемо й пнем іще!
І поміж будівель врешті
Спалимо на перехресті.

СКРИПАЛЬ

Звуки найтоншої виточки
Зісковзували з плеча,
Наче сплітав він ниточки
Із сонячного ключа.

Лежала на скрипці щока іще,
Тремтіла іще рука,
І звук хапавсь, потопаючи,
За соломинку смичка.

Так нотою павутинною
Він звужував щемний жаль,
Що скрипка здавалась міною,
І він її розряджав.

Нема ні гніву, ні образи:
Росія — тінь, і серце — теж.
Суглоби зламані всі разом
У міст і сіл — куди не йдеш.

Сочиться виплакане небо
Під двері у чужі краї...
То Кремль, як громіздка амеба,
Скрізь тягне щупальця свої!

Дроти колючі, розірвіться!
І прикордонний стовп, звались!
В ліси литовські, польський випас
Стікай же, войовничий слиз!

Можливо, вийдеш ти за межі,
Заповниш світ мертвотним днем —
І станеш кізяком ведмежим,
І висохнеш — і ми зітхнем.

Слова — як камінь — зроду не здригнуться.
Всю ніжність, поки зліпиш, зішкребеш!
Мій бідний вірш, ти щільно застібнувся —
Які вітри розхристають тебе?

За те, що музу кликав я сестрою,
Поетом відчайдушно прикидався
І в шатах нетутешнього покрою
Колись зухвало в білий світ подався, —

Прокрустовим був ложем кожен склад мій,
І ледве дихав кожен вірш новий.
Душа моя мистецтвом недоладно
Була сповита в саван гамівний.

Рясні слова мій затуляли обрій.
Загородили світ без вороття.
Аби мій вірш був бездоганно добрим,
Напризволяще кинуто життя.

Я долю зрадив. Скільки сліз і стиду
Я їй жбурнув пудовим клумаком!
Я обернув її в каріатиду,
Зіщулену під кам'яним рядком.

Олена КАСЬЯН

*Поетеса, музикант, автор короткої прози, виконавиця власних пісень.
Бореться з раком. Народилася у Львові. Живе в Харкові.
Пише в основному російською мовою.*

Листи до Теймі. Лист десятий

Якби час лікував, то куди нам таке здоров'я?
Здрастуй, світе,
скільки в тебе сердець віросло?
Як тепер з'ясувалося: найважливіша з умов є —
щоб тебе не любили просто комусь на зло.
Найскладніше, Теймі, — освідчення в нелюбові...
Стос листів у моїй голові не знайшов адресата,
але я всі їх знаю напам'ять, до останнього слова.
Ми нестримано смертні,
отже винні, і це розплата.
Якщо треба платити, з нас візьмуть за вірші по повній.
(Маю навіть підозру, Теймі, що передплатою.)
Де говорять усі переважно про особисте,
не збагнеш, де живі, —
де прикинулись тільки живими.
Половина з них здохнути навіть готові публічно,
бо так більше гарантій, що хтось заплаче за ними —
за смішними, звичайними, злишніми...
А минулого, Теймі, немає.
Листи мої хоч і летять ще,
та не дійдуть ніколи:
часи закінчились для них.
І колись ти прокинешся раптом у сьогочассі,
просто тут, просто посеред прямоходячих,
серед тих, які поряд з тобою, живих-неживих.
Хто ми, Теймі, тепер,
що доходили тричі до краю,
що розгледіли всіх, хто безмовно стоїть за плечем?
Недомовлених станів майстри і прихованих прагнень,
мовчимо ні про що, і розмова порожня тече...
Глибше таїнства перелюбств —
те, що сховане під сургучем.

Листи до Теймі. Лист дванадцятий

Якщо пам'ять — поштова скринька, в ній бракує вільного місця.
Ти ущільниш себе, посунеш і, як тісто, змісиш.
З цього вийде ще пасочка,
а отут — вже не вмістиш,
і за бортик пісочниці, Теймі, багато не понесеш.
Час минав акуратно, та в ньому щось поламалось.
До любові останньої нам залишилася малість.
Все, що нас не вбило,
напевно, погано старалось.
Але хочеться вірити: нас не візьмеш так просто, все ж.
Якщо довго дивитися в пустку, її це не возвеличить.
Все, що ми заслужили, проступає в нас на обличчях.
Якби нам довелось народитися
в знаних столицях,
нас розкидало б так, що і шанс би останній вмер.
Бачить Бог, ми з тобою жили все ж і не тужили
між облич і тіней, між слів і вселенського пилу,
якщо навіть стократ
одне одного не заслужили
і якщо безпритульніш нікого немає тепер.
По рубцях на споді ніхто не рахує втрати.
Та ми знаємо, як себе без дверей за дверима сховати.
В мене скоро вийде платівка,
ти можеш віри не йняти —
це й для мене, по правді сказати, справжні дива.
Я пишу тобі, Теймі, туди, де біль вже над нами не владний.
Життя неминуче правé. І смерть неминуче правá...
Роль дісталась мені, певно, не благодатна,
Але я так люблю тебе, що живу.
І про це достатньо.
Бо — які тут, у біса, слова...

Марія МАРКОВА

Пише російською мовою.

Народилася в 1982 році в Магаданській області.

Належить до Вологодського відділення

Союзу російських письменників.

Жимолость

Виросла жимолость, щоб від важезного дому,
від корабельного крену відхлинуть, піти.
Щоби здригатися і розпадатись від грому,
пінно цвісти.

Згодом вона під собою весь дім поховає.
Буде під вітром зелена гойдатися рать.
Іншого їй не залишиться в цілому раї —
лиш відбираць.

Так забери ж цей кораблик — не дам йому ради!
Швидше, допоки не знявся смертельний борець!
Щоби зімкнулись під гребнем дев'ятого саду
стулки дверей.

ЗМІСТ

Рухи живої душі

Сходить сніг.....	4
«Нависає хмара темнолоба...»	4
Маскувальна сітка	5
«Один пропонує серце, а другий — руку...»	5
«Чорним по білому пише зима...»	6
«Ці дощі мали бути снігами...»	6
Священик у військовому шпиталі	7
В гостях у хмельничан	8
«Жила і не знала...»	9
«Я впізнаю цей рух у венах...»	10
«Бузок відцвітає. Уже побілів...»	11
«Я Вас, далекий мій, не втримаю...»	12
«Краще вже так: забуватиму день у день...»	13
«Зривається серце в провалля...»	14
«Рукав твоєї куртки ніжний...»	15
Вишні	16
Поклич.....	17
«Пора цвітіння мальв...»	18
«Ущухне дощ і липа зацвіте...»	19
«Закоханість — виліковна. Дякую, допоміг...»	20
Це місто.....	20
«Я вчуся все життя відстежувати час...»	21
Яблука й гарбузи.....	22
«Вона тобі краща за мене...»	22
«Враз осягнула прос-то-рі-ку-ва-тість...»	23
«У підземному переході...»	24
«На долонях монстери...»	24
Р. В.	25

Тринадцятий травень	26
«Боюся трохи сповіді твоєї...»	27
Вересневий ставок	28
«Пірни у просторінь, де стежка до небес...»	28
«Ось і серпень з місячним серпом...»	29
Він любить дощ	30
«Весен не буде, згоріли мої комиші...»	30
Вечір у поїзді	31
«Вже ваша осінь не зустрінеться...»	32
«Знов церковний дзвонар налаштовує дзвін-камертон...» ...	33
Слова	34
«Моя любов — чи нелюбов...»	35
«Межі цієї не переступлю вже...»	36
«Паперові мої журавлики...»	36
«Ти виглядаєш смішно...»	37
«Зів'яли — нема на те ради...»	38
«Свята», — сказав ти. Але я не хочу...»	38
«Достатньо й Вашої присутності...»	39
Снігові баби	40
«Колись і я була мамою молодою...»	41
Зимове	42
«За ким сумуєш, бабо снігова?...»	43
Сонний вірш	44
ОК	45
Зірка	46
«Не зафарбовуються скроні...»	47
Втеча	48
Русалчине	49
Монстерне	50
«Близьких шукаю між чужими...»	51
«Рожевіють крони... Не все ж споглядати ґризайлі...»	51
Наприкінці зими	52
«Лютий котиться, мов м'ячик...»	52
«Прихили мені шматочок неба...»	53
Не Вам	54

З давнього

Сніг на машинах.....	56
Алея віршів.....	56
Невчасні квіти.....	57
Натюрморт на підвіконні.....	58
Тиждень біля моря.....	59
Човен, або Монолог поета.....	60
Зимові тюльпани.....	60
Біда.....	61
Пробач.....	62

Переклади, переспіви

Лада МІЛЛЕР	
Не осінь.....	64
«Знов жити осені несила...».....	65
Там, за хмаркою.....	65
Іван ЄЛАГІН	
«В голові лягали рівно...».....	66
«В осіннім сквері все чин чином...».....	67
«Ніч тане, сніжком повіває...».....	67
«Смолиста хвоя важчає, і рідний...».....	68
Н. Ж.	69
«Як з деревом бути осіннім?...».....	70
СКРИПАЛЬ.....	71
«Нема ні гніву, ні образи...».....	72
«Слова — як камінь — зроду не здригнуться...».....	73
Олена КАСЬЯН	
Листи до Теймі. Лист десятий.....	74
Листи до Теймі. Лист дванадцятий.....	75
Марія МАРКОВА	
Жимолость.....	76

Літературно-художнє видання

Лариса ВИРОВЕЦЬ

Маскувальна сітка

Вірші

Редактор — Л. В. Хворост

Верстка, художнє оформлення — Л. П. Вировець

Підписано до друку 17.04.2019. Формат 60 x 90 /16.
Папір офсетний. Гарнітура «Myriad Pro». Друк офсетний.
Наклад 300 пр. Ум. друк. арк. 5. Зам. № 041719-1.

Видання та друк:

«Контраст», 61002, Харків, пр. Науки, 40, офіс 504-6

тел. (050) 343-53-23,

(068) 565 98 42

www.kontrast.kh.ua

e-mail: kontrast.main@gmail.com

Facebook: facebook.com/kontrast.kharkov

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 1778 від 05.05.2004